

”Istället för att få hjälp blev jag utsatt för sexuella övergrepp”

En rapport om ungdomars berättelser om sexuella övergrepp och trakasserier på statliga ungdomshem.

Ung inlåst är ett projekt som ägs av Skyddsvärnet och finansieras av Arvsfonden.

FOTO: ANDREAS DIERNERT

Olle Eriksson och Jonas Klinteberg.

© Ung inlåst

Rapport 2

Rapporten är skriven av Olle Eriksson och Jonas Klinteberg, projektledare för Skyddsvärnets projekt Ung inlåst.

Juni, 2020

Linda var femton år när hon placerades på SiS första gången. Hon säger att det är vanligt att personal erbjuder cigaretter och droger mot sex.

“Jag har erbjudits droger mot sex på alla tre SiS-hem som jag varit på”.

René, 18 år, erbjöds Tramadol i utbyte mot en lap dance av en manlig personal.

“Jag skulle få behandling för att sluta sälja sex, men de köpte mig i stället och någon behandling har jag aldrig fått”.

Nadja som idag är tjugo år berättar att hon varit placerad på SiS under sju års tid och att sexuella trakasserier från personal är vanligt.

“När man nämner det till chefen, så känns det inte som att de lyssnar alls, ens ord är ingenting emot personalens ord”.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Sammanfattning	5
1.1	Vad vi kommit fram till	5
2.	Bakgrund	6
2.1	Syfte med rapporten	8
2.2	Så har vi gått till väga	8
3.	Röster från unga SiS-placerade om övergrepp	10
4.	Domar om våldtäkt mot barn	15
5.	IVO- anmälningar 2017-2020	16
5.1	IVO:s tillsynsarbete på SiS-hem	20
5.2	Bristande rutiner	20
6.	JO:s inspektioner	21
6.1	Upptäckte ett fall på fem år	21
7.	Statens institutionsstyrelse	22
7.1	SiS-hemmens rutiner vid misstanke om övergrepp	23
7.2	Bristande rutiner	23
8.	Avslutande kommentar och förslag	25
8.1	Få anmäler sexualbrott	25
8.2	SiS-placerade unga extra utsatta	25
8.3	Förslag på förändringar	25

1. Sammanfattning

Varje år placeras drygt 1 000 barn och unga på statliga ungdomshem (i rapporten benämnda som SiS-hem) som bedrivs av Statens institutionsstyrelse. Många av dessa unga har tidigare i livet varit utsatta för olika slags övergrepp.

En placering på ett SiS-hem ska innebära hjälp och stöd för ungdomen i fråga. Men för vissa av ungdomarna fortsätter övergreppen under placeringen, inne på SiS.

Syftet med den här rapporten är att lyfta ungas erfarenheter av sexuella övergrepp och trakasserier begångna av personal på SiS-hem.

Vi har pratat med unga som vittnar om olika slags sexuella övergrepp och trakasserier. Deras vittnesmål stärks av IVO-anmälningar och domar som vi tagit del av.

Vi kan inte dra några slutsatser om hur vanligt förekommande problemet är. Men vi kan konstatera att det förekommer.

Vi hoppas att rapporten kan bidra till en diskussion om hur man bättre förebygger och upptäcker sexuella övergrepp och trakasserier mot unga i samhällets tvångsvård. Och i förlängningen att skyddet för dessa unga ökar.

1.1 Vad vi kommit fram till

Övergreppen sker när förövaren är ensam med den unge. Exempelvis på utevistelser eller när ungdomen är placerad i vård i enskildhet.

Vår rapport visar att även pojkar utsätts.

Statens institutionsstyrelse, Inspektionen för vård och omsorg och Justitieombudsmannen är dåliga på att upptäcka detta.

Ökad medvetenhet och förbättrade rutiner krävs.

Unga i samhällets tvångsvård tillhör samhällets mest utsatta grupp. De lever med psykisk ohälsa, trauman och missbruk. Att befinna sig i en låst miljö och då utsättas av övergrepp från samma personal som ska hjälpa, riskerar att öka den psykiska ohälsan än mer och urholka tilliten till samhällets institutioner och vuxenvärlden.

2. Bakgrund

Vi som skrivit denna rapport heter Olle Eriksson och Jonas Klinteberg och är projektledare i Skyddsvärnets projekt Ung inlåst som finansieras av Arvsfonden. Vi har under drygt fem års tid arbetat med barn och unga placerade på ungdomshem som drivs av Statens institutionsstyrelse.

Statens institutionsstyrelse (SiS)

Varje år placeras över 1 000 barn och unga på SiS ungdomshem. SiS är en statlig myndighet och bedriver tvångsvård av unga. Man har 23 ungdomshem med 700 platser runt om i landet. SiS har låsta avdelningar och befogenhet att exempelvis isolera, genomföra kroppsvisitationer och ta urinprov på placerade barn och unga.

Personalen

De flesta som arbetar på avdelningarna på dessa ungdomshem är behandlingsassistenter. Arbetsuppgifterna innefattar allt ifrån att städa, tvätta och laga mat till sköta dokumentation, samtala med ungdomar och arbeta utifrån olika behandlingsprogram. Personalen ska dessutom agera övervakare, se till att ungdomarna inte rymmer, vid behov sköta visiteringar och kroppsbesiktningar och inlåst i så kallade avskiljningsrum. 2017 avslöjade SVT Nyheter att hälften av alla behandlingsassistenter på SiS saknar utbildning¹.

LVU

LVU står för Lagen med särskilda bestämmelser för vård av unga och är en så kallad skyddslagstiftning där den unges behov av vård står i centrum. LVU ger myndigheter rätt att tvångsomhänderta en person under 21 år. De allra flesta som är placerade på SiS har ett LVU.

LSU

LSU står för Lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård och är ett tidsbestämt straff för unga mellan 15-17 år som begått ett grovt brott. Varje år döms 50-75 unga till LSU och avtjänar straffet på SiS ungdomshem.

Ungdomarnas bakgrund

Medelåldern för både pojkar och flickor på SiS är runt 16 år. Det finns ingen nedre gräns för hur gammal man måste vara för en placering. Maxåldern är 21 år. De flesta har erfarenhet av missbruksproblem, självskadebeteenden och/eller kriminalitet.

¹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/personalen-pa-statens-ungdomshem-saknar-utbildning>

Hälften av de unga har tidigare haft specialundervisning i skolan.

Nästan hälften har depressionsproblematik och en majoritet har ångestproblematik. 80 procent av flickorna och 40 procent av pojkarna bedömdes vid inskrivning på ungdomshemmet ha behov av insatser för sin psykiska ohälsa.

Mer än en tredjedel av ungdomarna har erfarenhet av fysiska och/ eller psykiska övergrepp av en föräldrafigur, flickor i större utsträckning än pojkar. En majoritet av ungdomarna har bevittnat våld mot närstående².

En stor majoritet av de placerade flickorna har tidigare i livet blivit utsatta för sexuella övergrepp. En mindre del av pojkarna har vittnat om dessa erfarenheter³.

Sexuella övergrepp

Ett sexuellt övergrepp är när någon gör något sexuellt mot en annan persons vilja. Det är förbjudet att tvinga någon till sex och det är förbjudet att betala för sex. Exempel på sexualbrott är våldtäkt, våldtäkt mot barn, sexuellt tvång och sexuellt ofredande.

Med sexualbrott mot barn menas att offret är en person under 15 år alternativt en person mellan 15 och 18 år som på något sätt står i en beroendeställning till gärningspersonen. På SiS bedöms alla placerade stå i beroendeställning till personalen. Ett övergrepp som sker mot någon under 18 år räknas enligt lagen som ett övergrepp på barn.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är när en person gör eller säger något som har med kroppen eller sex att göra, och som den andra personen tycker känns obehagligt. Exempel på sexuella trakasserier kan vara att ta på någons kropp eller ge ett sexuellt förslag som mottagaren inte vill ha.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

IVO är en tillsynsmyndighet som kontrollerar att unga placerade på SiS-hem blir rätt behandlade. Placerade unga, anhöriga och personal kan vända sig till IVO med frågor eller för att göra en anmälan rörande missförhållanden.

Varje år gör IVO minst en tillsyn på alla SiS ungdomshem. Utöver detta tillkommer även ett antal ärenden där IVO fått indikationer på brister eller risker i verksamheterna på SiS-hemmen. Tillsyn behöver inte betyda besök på SiS-hemmet. Det kan även göras så kallade skrivbordstillsyner som genomförs genom mejl- eller telefonkontakt.

2 Källa: SiS 2019. <https://www.stat-inst.se/globalassets/arsredovisningar/sis-arsredovisning-20192.pdf>

3 Källa: Folkhälsomyndigheten 2018. (85 procent av tjejerna uppger att de utsatts för sexuella handlingar mot sin vilja).

SiS 2017. https://www.stat-inst.se/contentassets/d31c250160124670906dde6ec699c580/sis_rapport_7_adad_in_2017.pdf

Vid besök görs bland annat intervjuer med de placerade och med personal. I tillsynen ingår att se till och kontrollera barns och ungas trygghet och säkerhet.

Om IVO upptäcker en brist vid dessa tillsyner kan detta leda till ett påtalande av bristen/bristerna samt att man följer upp detta vid kommande inspektion.

IVO kan också begära att huvudmannen, i det här fallet SiS, redovisar sin inställning till de brister som IVO har bedömt finns samt redovisar vidtagna och planerade åtgärder.

IVO kan också utfärda ett föreläggande som kan förenas med vite.

Justitieombudsmannen (JO)

JO är en tillsynsmyndighet som ska kontrollera att SiS följer lagar och regler. Till JO kan man göra anmälan om missförhållanden.

JO har även i uppdrag att leda Ocpat-inspektioner för att förebygga tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av frihetsberövade personer. JO besöker därför SiS-hem och pratar med placerade unga och personal. Resultatet av JO:s granskning dokumenteras i så kallade Ocpat-protokoll.

I de fall JO hittar brister uttalar man kritik till berörda SiS-hem som då måste åtgärda bristerna.

2.1 Syfte med rapporten

Syftet med rapporten är att lyfta fram erfarenheter av sexuella övergrepp och trakasserier på unga placerade på SiS-hem begångna av personal.

Syftet är också att komma med förslag på hur berörda myndigheter bättre kan upptäcka och förebygga sexuella övergrepp och liknande.

En angränsande fråga som vi valt att inte lyfta är övergrepp som begås av ungdom mot annan ungdom. Vårt fokus ligger på övergrepp som begåtts av personal.

2.2 Så har vi gått till väga

Vi har genom vårt arbete med Arvsfondsprojektet Ung inlåst kommit i kontakt med cirka hundra unga placerade på Statliga ungdomshem, så kallade SiS-hem. Under årens lopp har vi besökt tio SiS-hem. Som projektledare har vi föreläst om rättigheter för LVU- och LSU-placerade runt om i Sverige. Vi har även haft samtalsgrupper och tillsammans med de unga skrivit handboken "Ung inlåst med rättigheter och möjligheter" som under 2020 distribuerats på samtliga SiS-hem i Sverige.

Under detta arbete har ungdomarna berättat om olika slags övergrepp som de utsatts för av personal på SiS-hemmen. Det har varit allt i från fysiskt våld, kränkande kommentarer till sexuella övergrepp.

Vi beslöt oss för att samla alla vittnesmål om sexuella övergrepp och sexuella kränkningar i en rapport.

Till en början trodde vi att problemet med sexuella övergrepp enbart gällde flickor. Men i takt med att vi läste flera anmälningar om övergrepp mot pojkar förstod vi att problemet även gällde dem. Vi frågade därför pojkar och personal om detta och fick bekräftat att även övergrepp på pojkar sker.

I arbetet med rapporten har vi valt att citera sju ungdomar med olika erfarenheter av sexuella övergrepp och trakasserier från personal på SiS-hem. Allt som allt har vi haft kontakt med drygt 25 unga och ställt frågor om de upplevt övergrepp eller trakasserier. Flera av dem har inga sådana erfarenheter.

Samtliga av de sju unga som vittnar i denna rapport är idag över 18 år och utskrivna från SiS. Fyra av dem har vi tidigare arbetat med medan tre av ungdomarna kontaktat oss och velat berätta om vad de varit med om.

Ungdomarna har uppgett att de känt ett förtroende för oss och att det känts viktigt att berätta. De har uttryckt att de vill att deras berättelser ska komma ut så att inte fler unga drabbas. Samtliga har fått möjlighet att godkänna sina citat. Innan Corona-epidemin bröt ut hade vi som ambition att intervjua samtliga vid verkliga möten. Vi hann träffa fem av sju, sedan sköttes kontakterna via mejl och telefonsamtal.

Sexuella övergrepp är ett känsligt ämne och vi har gått varsamt tillväga i kontakten med ungdomarna. Vi har lovat dem anonymitet och även om några av ungdomarna inte bitt om det har vi i diskussion med dem kommit fram till att anonymitet är bäst för att skydda dem.

Vi har uppmuntrat samtliga att polisanmäla händelserna. En av ungdomarna har tidigare polisanmält att hon utsatts för våldtäkt på ett SiS-hem. Två andra tog upp vad som hänt med personal på det aktuella SiS-hemmet men det ledde inte till någon anmälan.

Vi har uppmanat dem att söka professionell hjälp för att bearbeta händelserna. Två av ungdomarna har så vitt vi vet inte sökt någon hjälp. De övriga fem har uppgett att de har eller har haft terapi/psykolog-hjälp med anledning av de sexuella övergrepp och trakasserier som de utsatts för av personal.

Vi har i arbetet med rapporten även pratat med behandlingspersonal, institutioner och personal på SiS huvudkontor.

Vi har begärt ut och läst IVO-anmälningar och Ocpat-protokoll från 2015 och fram till våren 2020. Vi har även begärt ut och läst domar från 2019 samt ärenden från SiS personalansvarsnämnd 2015-2019.

3. Röster från unga SiS-placerade om övergrepp

Följande vittnesuppgifter har vi, Ung inlåst, insamlat under våren 2020. Samtliga namn är fingerade.

” Nesrin:

Jag blev våldtagen av en manlig personal på ett SiS-hem i mellersta Sverige. Det knäckte mig totalt. Har fått mer ångest och trauman av detta. Jag blev placerad på SiS på grund av självska debeteende. Vistelsen på SiS har bara gjort mitt mående sämre.

” Linda:

De flesta övergrepp sker när personal är ensam med ungdomarna. Linda berättar här hur detta kunde gå till i samband med utevistelser där den placerade får komma ut från ungdomshemmet i en eller flera timmar tillsammans med personal.

Jag har bott på tre SiS-hem och har blivit erbjuden droger mot sex på alla, av fyra olika män. Det hände aldrig på hemmet, där är det mer bara trakasserier, alltså flörtar eller att de tafsar. Utan det var på utevistelser, när man fick åka ut med personal. På ett av hemmen åkte man ut med en personal som kunde säga att “du hade väl inte så många cigg? Kan du göra det här så går jag in och köper två paket cigg till dig. Ibland var det inte bara sex så som oralsex, utan typ sexuella handlingar som att personalen tog på mina bröst eller vagina. Det har varit svenska män över 40 år.

Många av oss har inte haft bra föräldrar. Jag till exempel har ingen bra pappa. Då blir dessa män på SiS lite av fadersgestalter. Då blir det så att man öppnar upp sig.

Man kanske öppnar upp sig först innan det här med sex blir en fråga. Så personalen förstår vilket liv man har haft. Det är det som gör det så hemskt. Det kanske är därför de tänker att personen är svag, att de kan utnyttja det här.

Jag såg också en annan tjej på avdelningen som inte haft några cigg eller pengar komma tillbaka från en utevistelse med manlig personal och plötsligt har hon flera paket. Hon är ledsen och man förstår vad som hänt.

En annan gång var det en tjej som var 14 år. När hon berättade för en kvinnlig personal som hon litade på vad en man i personalen gjort så ringde de hennes soc. De sa att de trodde att hon hallucinerade. Så hon fick jättemycket skit för att hon berättade så det var ingen annan som ville berätta någonting. Personalen sa att de trodde att hon typ fått en psykos eftersom hon rökt hasch innan. Den kvinnliga personalen påstod att den här mannen, han är jättesnäll, det är inget fel på honom.

Efter det så vågade man ju verkligen inte säga någonting till någon. Jag sa inte ens något till min mamma.

Om man sa emot personalen någonting, typ nu tycker jag att du säger fel, då kunde de fråga om man ville stanna där längre. Alltså hot och sånt. Det var hur mycket som helst. Typ jag kan se till att du får sitta här tills du fyller 21. Vi kan säga till din soc att du knarkar och slåss med oss.

” René:

René utsattes som ung för övergrepp av äldre män. Hon blev placerad på SiS för att få hjälp.

Jag blev placerad på SiS för att jag sålt sex men istället för att få hjälp blev jag utsatt för sexuella övergrepp. Enda skillnaden mot tidigare var att jag även blev misshandlad av personal. Och någon behandling har jag aldrig fått.

På SiS blev jag utsatt från allt mellan att bli isolerad som bestraffning, sexuella övergrepp och misshandel av personal till att ha fått droger för att inte berätta om övergrepp. Jag har även upplevt att personal som sett och hört saker inte vågat säga nåt.

De sexuella övergreppen började när en manlig personal i 40-årsåldern tog kontakt med mig och började fråga om droger. Jag trodde att han ville förstå oss för att kunna hjälpa men plötsligt bytte mannen samtalsämne och bad om smakråd angående vilka sexleksaker han skulle köpa till sin fru. Efter det gav han mig extra cigaretter vid institutionens rökställen.

När jag var på Vård i enskildhet kom han och erbjöd mig Tramadol i utbyte mot en lapdance. Jag gjorde det och fick mina tabletter nästa dag.

Efter detta började mannen vara mycket inne hos mig på Vård i enskildhet. Han kunde sitta i timmar och spela kort och prata men det var även under denna tid som han förgrep sig på mig. Allt sker när ingen annan ser.

En gång tryckte han in sina fingrar i mig hårt så att det gjorde ont, jag blev nervös och började prata för att avleda honom. Då sa han "håll käften hora du ska inte prata utan stöna" sen gav han mig en örfil rakt över ansiktet.

Vid ett tillfälle sa mannen framför annan personal att jag inte hade någon hjärna utan inne i huvudet så har jag en rosa dildo. Ingen ifrågasatte honom.

När jag väl skulle flytta ut så sa han till mig att han visste var jag bodde och att jag var skyldig honom analsex som han skulle inkassera på utsidan.

Jag fick en känsla att han kommer söka upp mig. Men det gjorde han aldrig. Jag tror han ville skrämma mig.

Jag berättade för socialen som polisanmälde övergreppen men utredningen lades ner. Han fick börja arbeta på ett annat slags ställe med äldre tjejer och det gör det knappast bättre. Han kan nog fortsätta utnyttja de tjejerna som är där också.

Det var jobbigt att befinna sig i en miljö med sånt starkt kvinnohat. Men tyvärr bryr sig personalen mer om att vara vänner med alla kollegor istället för att stå upp för en ungdom.

Nadja:

Att möta manlig personal på SiS som flörtar med en är nästan vanligt idag tyvärr... Det var några män som var flörtiga och kunde klappa till en på rumpan, ta på ens kropp lite extra under en kram.

Även i musikstudion på ungdomshemmet blev jag tillfrågad om jag ville ha fortsatt kontakt med honom som var ansvarig där. Jag fick alltid "komplimanger" om att jag hade stora bröst och att jag såg mysig ut, därför slutade jag med att spela in musik. När man nämner det till chefen, så känns det inte som att de lyssnar alls, ens ord är ingenting emot personalens ord.

Jag har suttit på SiS i sju år, och på alla SiS har jag tyvärr stött på sexuella trakasserier.

Malin:

Under de senaste åren har det faktum att ett stort antal personal som arbetar på SiS saknar adekvat utbildning uppmärksammats i olika medier. Att okunskapen är stor i hur man möter och behandlar flickor med erfarenheter av övergrepp vittnar Malin om.

Jag har tidigare i livet blivit utsatt för misshandel och våldtäkter av män och har därför haft väldigt svårt för de biffiga männen på SiS. Jag var rädd för dem.

Jag rymde från ett SiS-hem och utsattes för en våldsamt gruppvåldtäkt. Jag ringde och gjorde en polisanmälan. En polis och en personal från SiS-hemmet skjutsade mig till sjukhuset för dokumentation och vård. Jag sa att jag inte ville ha en manlig personal som undersökte mig, SiS-personalen som var med sa då att "det kan du väl inte bestämma heller". När jag kom tillbaka till avdelningen på SiS-hemmet kommenterade personal det jag varit med om och sa att "fast du valde ju att rymma" som att jag hade någon skuld till det.

En annan gång var det en kille i personalen som skulle köpa ut vodka till mig och en annan som bodde på min avdelning. Han försökte ordna så vi kunde åka ut tillsammans, men en annan personal reagerade för att det var för sent på kvällen. Han sa att han inte ville ha betalt med pengar, och fast han inte sa ordagrant att han ville ha något sexuellt för det så fattade jag att han menade det. Jag tyckte det var jätteobehagligt. Så jag berättade för en personal som jag hade förtroende för, hon trodde mig och den här tjejen. Men cheferna trodde inte på oss så inget hände.

På somrarna är det stor omsättning på personal, då kan det jobba lite vem som helst. På ett SiS-hem var det en kille som jobbade som hämtade upp mig och en annan tjej i sin bil. Vi åkte och träffade hans kompisar som var kriminella. En av dem bar vapen.

2018 rapporterade Sveriges radio om ett SiS-hem där tre anställda haft ”relationer med intagna”, samtliga fick sluta. SiS-hemmet gjorde i samband med att relationerna uppdagades en polisanmälan och en lex Sara-anmälan. Malin var placerad på nämnda institution.

Under min tid där var det två män i personalen som inledde relationer med tjejer. Den ena personalen blev omplacerad till en annan avdelning på grund av detta. Den andra personalen hade fått känslor för en ungdom, men innan det hände någonting mellan dom två så sa han upp sig, vilket jag tycker är väldigt starkt gjort.

” **Jenny:**

Även Jenny har tidigare erfarenheter av övergrepp i livet. Hon vittnar om hur den manliga personalens våldsamma beteende gjorde hennes mående sämre.

Jag har varit utsatt för övergrepp tidigare i livet och har därför haft väldigt svårt för den manliga personalen på SiS. Jag fick panikångest av att ha manlig personal inne hos mig på rummet och blev då nedbrottad av flera män. Paniken och ångesten jag fick av att uppleva detta var obeskrivlig. Fick flashbacks och allt blev bara så mycket värre.

De flesta gångerna jag blev nedlagd fanns det knappt en anledning för detta. Jag har aldrig varit våldsam mot personal eller någon annan, jag har aldrig tagit droger. Det jag har haft problem med har varit suicidförsök.

” **Andreas:**

Att det även finns killar som utsatts för sexuella övergrepp och trakasserier vittnar den idag 19-åriga Andreas om som suttit på tre SiS-hem. Under två års tid arbetade vi som skrivit denna rapport med ett skrivprojekt på det ungdomshem Andreas var placerad på.

Några grabbar har man sett som varit flörtiga med personal och tvärtom. Några killar har också sagt att dem legat med personal. En personal var flirtig och slog mig på röven på ett ungdomshem. Jag är medveten om det är högst olämpligt, men jag tog inte så illa vid mig, hon såg ju ändå bra ut och jag var liksom 15 år gammal så jag tyckte liksom det var en cool grej.

Andreas vittnar även om att tjejkompisar på ungdomshemmet utsatts för övergrepp av manlig personal.

Tjejerna på ungdomshemmet som jag bodde på berättade för oss killar om övergrepp från personal. Det kunde vara allt ifrån att någon klämde dem på bröstet under en visitation till regelrätta våldtäkter. Det var därför vi höll på att kriga så jävla mycket mot personalen.

Vi visste att hade vi sagt nått till er hade de aldrig låtit er komma tillbaka och det ville vi ju inte. Ni hade ju varit tvungna att agera. Istället ställde vi till med kaos.

Andreas och fler andra killar på hans avdelning gjorde ett upplopp vilket fick till följd att avdelningen fick stänga och Andreas och de andra killarna placerades på andra ungdomshem.

Ni är kanske de enda i Sverige som kan sätta stopp för detta. Det är ju liksom inga som tror oss som bott på SiS.

4. Domar om våldtäkt mot barn

Genom att läsa domar där män som arbetat på SiS-hem dömts för våldtäkt mot barn får vi också en bild av hur övergreppen kan se ut.

Under 2019 fälldes två män i 30- respektive 50-årsåldern, anställda på samma statliga ungdomshem i Västsverige, för våldtäkt mot barn. Båda offren var flickor, den ena 14 år och den andra 17 år.

Den 30-åriga mannen var anställd som timvikarie på ungdomshemmet. Under en så kallad utevistelse med den 14-åriga flickan begick han övergreppet på en toalett. Han dömdes i Vänersborgs tingsrätt till två år och sex månaders fängelse för våldtäkt på barn.

Den 50-åriga mannen var kontaktperson till sitt 17-åriga offer. Våldtäkterna ska framför allt ha skett i samband med utevистер då mannen tagit med flickan på bilresor och båtutflykter.

Det 17-åriga offret berättade i en intervju med tidningen Aftonbladet att hon upplevde att flera i personalen motarbetade henne.

“De sa att de inte trodde på mig och de uppmanade mig att dra tillbaka anmälan. De hotade mig med att jag skulle få indragna förmåner. Jag tycker att de ska skämmas. Det är inte bara gärningsmannen som är problemet, utan också institutionen där det här kunde hända”.

Hovrätten för västra Sverige dömde 50-åringen till tre år och sex månaders fängelse för ett flertal fall av våldtäkt på barn. I domen framgår att mannen även varit anmäld för sexuellt ofredande av en annan flicka på ungdomshemmet men fallet lades ned.

2019 dömdes även en 32-årig man, anställd på ett statligt ungdomshem i Östergötland, för att ha haft sex med en flicka som var 13 år. Mannen ska ha utnyttjat flickan på sin fritid. I tingsrätten hävdade mannen att han trodde att flickan var 18 år. Norrköpings tingsrätt ansåg dock att mannen med tanke på sitt yrke borde ha god insikt i hur just ungdomar i olika åldrar betar sig. Mannen dömdes för våldtäkt på barn till tre års fängelse.

5. IVO- anmälningar 2017-2020

Vi har begärt ut anmälningar från IVO mellan 2017 - 2020 som har med sexuella övergrepp och trakasserier att göra.

Totalt hittar vi 18 IVO-anmälningar som tar upp missförhållanden som har med sexuella övergrepp, trakasserier och ofredanden att göra. Sju av anmälningarna handlar om pojkar, elva om flickor och i en framkommer det inte om det är en pojke eller flicka som utsatts. En anmälan berör både en pojke och flicka.

Bland dessa IVO-anmälningar var det två SiS-hem som stack ut.

SiS ungdomshem Råby

Det första hemmet är SiS ungdomshem Råby.

När vi tittar på IVO-anmälningar rörande Råby hittar vi sex anmälningar mellan 2019-2020.

Den första anmälan som handlar om sexuella övergrepp kommer in den 11 februari 2019. I den beskriver en anonym personal på SiS-Råby hur en intagen pojke, i förtroende och på ett trovärdigt sätt, berättat att det finns en kvinnlig personal på en avdelning som har sexuella relationer med ungdomarna.

GAV UNGDOMAR DROGER

Den 22 februari kommer nästa anmälan in. Även denna rör sexuella övergrepp. Anmälaren är en pojke. Han berättar att han tidigare varit placerad på på SiS-Råby och att det fanns personal där som utnyttjade ungdomarna sexuellt och även gav dem droger. Han säger även att han pratat med institutionschefen och berättat saker han vet om personalen. Efter detta menar han att personalen hittat på saker om honom som inte stämmer. Han menar även att skälet till hans omplacering är att han ”vet saker om personalen”.

Ytterligare tre IVO-anmälningar kommer in under 2019 där samtliga beskriver hur ungdomar utsätts för sexuella övergrepp på SiS-Råby. I två av dem nämns en kvinnlig personal som begår övergrepp och i den tredje står det bara ”personal”. Anmälarna är anonyma, oroliga anhöriga och en kvinna som arbetar på en barnrättsorganisation.

PERSONAL SOM ANMÄLER UTPEKAS SOM RÅTTOR

Sista IVO-anmälan vi hittar om SiS-Råby rörande sexuella övergrepp kommer in den 17 april 2020. I den beskriver den anonyme anmälaren hur personal har sexuella relationer med ungdomarna men även hur personal som vill anmäla missförhållanden på arbetsplatsen kan bli både hotade och motarbetade av annan personal.

“Vissa i personalstyrkan har blivit “markerade” av annan personal då de setts som råttor”.

Anmälaren avslutar med att föreslå att IVO besöker SiS-hemmet och intervjuar ungdomarna, ”speciellt flickorna och pojkarna som placerats på slutna avdelningar”.

SiS ungdomshem Björkbacken

Det andra hemmet som utmärker sig bland de IVO-anmälningar som vi tagit del av är SiS ungdomshem Björkbacken.

Här är det inte antalet anmälningar som sticker ut utan hur pass allvarliga de är.

Vi har hittat fem anmälningar mellan 2017-2020. Dessa ger oss bilden av ett SiS-hem som inte bara har problem med personal som beter sig minst sagt olämpligt utan även att de har en okunskap över hur man bemöter unga flickor i allmänhet och flickor som blivit utsatta för sexuella övergrepp tidigare i livet i synnerhet.

ANSTÄLLER ENBART MÄN

Bland annat beskriver en tidigare anställd i en anmälan från 4 mars 2019 att ”verksamheten genomsyras av en osund flicksyn” och att en manlig personal har haft en flicka liggandes över knäna och masserat hennes rygg. Samme person anmäler även att den nya chefen enbart anställt manlig personal samtidigt som vikariat för kvinnlig personal avslutats samt att: “Det finns en risk att flickorna varav flera varit utsatta för sexuella övergrepp får utstå ytlig kroppsbesiktning och urinprov med närvarande manlig personal”

Vi hittar även anmälningar om flickor på boendet som berättar att de tvingats ta av sig nakna framför manlig personal och hur personal med tvång klätt av flickor som vägrat.

Det beskrivs även att det ibland enbart är manlig personal som visiterar flickorna.

Den 20 februari 2020 gör en socialsekreterare en anmälan gällande en flicka som tidigare i livet varit utsatt för våldtäkter och därför har svårt för kontakt med manlig personal. Trots det blir hon fysiskt berörd av manlig personal. Det kan handla om att de lägger en arm över hennes axlar etcetera. Flickan vittnar om att hon fryser till is och mår väldigt dåligt när det sker. Anmälaren poängterar att hon tidigare informerat SiS-hemmet om detta utan att hänsyn tagits.

Den 16 mars 2020 inkommer en IVO-anmälan från en verksamhetsutvecklare på SiS. I den beskrivs det hur personal tar ungdomar på rumpan och bröstet vid visitation och nedläggning. Där står även att den ”stora majoriteten personal som förekommer vid avskiljningssituationer är män”, och att ”flickor, personal och placerande socialtjänst, har samfällt framfört att det är problematiskt med så många män i personalen, och så få kvinnor”.

INSTITUTIONEN ANMÄLER INTE

Anmälaren skriver vidare att det under 16 månader ”haglat in allvarliga händelser på Björkbacken” men att institutionen själv handhåvt problem vilket ”ibland inte diarieförts och inte lex (sic!) anmälts. De agerar endast på dessa klagomål då det påminns eller uppmärksammas av annan person”.

I anmälan beskrivs även hur personal som tar upp missförhållanden får skarpa tillsägelser av sin chef att sluta med detta och hur verksamhetsdirektören flera gånger uttalat att hon vill se mindre arbete med att skriva lex-Sarah-anmälningar. Enligt anmälaren har verksamhetsdirektören uttryckt att personalen anmält för mycket.

Kallade flicka för hora

Verksamhetsutvecklaren beskriver även i anmälan hur personal kallat en ungdom för hora, att 78 procent av ungdomarna uppgett att de blivit dåligt bemötta av personalen och att ungdomar uppgett att personal inte följer trygghetsplanen.

Vi har även valt att lyfta fram ett par IVO-anmälningar från andra SiS-hem runt om i Sverige.

I juni 2018 inkommer två anmälningar till IVO rörande sexuella övergrepp på SiS-ungdomshem Långanäs.

”BARN HITTAR PÅ SÅ MYCKET”

Den första anmälan från 14 juni 2018 inkommer från en orolig mamma som berättar att en flicka på avdelningen som hennes dotter sitter på har anmält en personal som tafsat henne i rumpan samt erbjudit sig att ta med kondomer på deras nästa bilutflykt. När mamman har besökt hemmet har hon tagit upp anklagelserna om övergrepp med personal som sagt att ”barn hittar på så mycket”.

Två veckor senare inkommer en ny anmälan om SiS ungdomshem, Långanäs. Den beskriver hur en manlig personal har ofredat och begått sexuella övergrepp. Detta pågick, enligt anmälan, under två veckor och den utsatta flickan vågade inte säga något i rädsla för att ingen skulle tro henne.

Flickan upplever att personalen inte tror henne och att det är hon som blir bestraffad för det som hänt. Av anmälan framgår att den anklagade mannen är tillbaka på ungdomshemmet, dock på annan avdelning.

Anmälan beskriver även hur en behandlingssekreterare skämtat om att ”pedofiler borde få komma till hemmet och ha roligt”.

I ett IVO-beslut från 5 juli 2019 framkommer att en anställd på SiS-Fagered har utsatt en ungdom för sexuella övergrepp och ofredanden vid fyra tillfällen.

Detta polisanmälades och den anställde togs ur tjänst.

Den anställde hade tidigare omplacerats på grund av gränsöverskridande beteende mot ungdomar. Någon dokumentation i samband med omplaceringen gjordes dock ej.

VÅLDTAGEN FLICKA SKULLE "TA AV SIG OFFERKOFTRAN"

Den sista IVO-anmälan vi väljer att lyfta är från oktober 2017.

Den här gången är det en flicka placerad på SiS-Ljungaskog som berättar att när hon mår dåligt ber hon ibland om att få slippa skolan, varpå en kvinnlig personal ska ha svarat henne att hon måste sluta ta på sig offerkoftan. Detta uttrycker samma personal även när flickan mår dåligt över det övergrepp pappan utsatt henne för. Den kvinnliga personalen påtalar för flickan att det är hennes eget fel att hon hamnat på SiS och att istället för att få traumabehandling ska hon bara glömma det trauma som hon upplevt. Flickan berättar även att det finns en personal som uttryckt saker med sexuell anspeln-
ing.

5.1 IVO:s tillsynsarbete på SiS-hem

2019 gav regeringen i uppdrag till IVO att göra en myndighetsanalys av SiS-hemmen. Analysen skulle göras med utgångspunkt i IVO:s tillsyn av SiS under 2018. I uppdragsbeskrivningen från Regeringen står det att:

“Det är av särskild vikt att lyfta förekomsten av missförhållanden såsom våld och kränkningar samt kompetensbrist”.

Under 2018 fann man åtta brister i totalt 33 tillsyner på SiS-hem. Två av bristerna som IVO fann 2018 handlade om “våld, kränkningar och begränsningsåtgärder”.

Två av bristerna handlade om “Barn och ungas uppgifter om otrygghet”. Två brister handlade om “kompetensbrister hos personal”.

En brist handlade om “ledningssystem” och en brist om “vård, behandling, stöd och omsorg”.

Under 2018 gjordes enligt IVO:s sammanställning tio lex Sarah-anmälningar från SiS-hem som handlade om våld och kränkningar. Vid dessa anmälningar ser IVO över vad institutionen i fråga har för handlingsplan och arbete för att motverka och rätta till problem eller brister. Många gånger nöjer man sig med detta och släpper frågan, i vissa fall begär man kompletteringar från institutionen.

I redovisningen skriver IVO att man får kännedom om våld och kränkningar, dels genom lex Sarah-anmälningar och dels i sin tillsyn. Det framgår alltså tydligt att ett viktigt sätt att arbeta på för att få en uppfattning om omfattningen av våld och trakasserier är att IVO gör ett eget tillsynsarbete. Vår granskning visar dock att den tillsynen brister.

5.2 Bristande rutiner

IVO har inga särskilda rutiner vid tillsyner för att upptäcka och arbeta mot sexuella övergrepp. Man ställer inte frågor om sexuella övergrepp och trakasserier. Framkommer det sådana uppgifter så görs en orosanmälan till socialtjänsten.

En vanligt förekommande kommentar från de ungdomar på SiS-hemmen som vi arbetar med är att “IVO kommer aldrig” eller “IVO var här men de pratade inte med mig”.

Att under ett helt år endast upptäcka åtta brister, varav två handlar om “våld och kränkningar”, den kategori där sexuella övergrepp kan räknas in, är enligt oss anmärkningsvärt lite. Mot bakgrund av de vittnesmål, domar och anmälningar som vi tagit del av har vi anledning att tro att IVO inte fångar upp förekomsten av sexuella övergrepp och trakasserier.

6. JO:s inspektioner

Vid sina inspektioner ställer inte JO frågor om sexuella övergrepp, trakasserier och ofredanden. Istället frågar man om trygghet och förtroende och hoppas på så vis att det ska leda till att ungdomarna börjar prata.

Hur många ungdomar man pratar med beror på hur stort SiS-hemmet är. Är det ett litet ungdomshem så kan i teorin alla ungdomar ges möjligheten att tala med JO.

6.1 Upptäckte ett fall på fem år

Vi begärde ut de fall av sexuella övergrepp, trakasserier etcetera som uppdagats vid Ocpat-inspektioner mellan 2015-2020. JO hittade blott ett fall.

Det aktuella fallet skedde på SiS-hemmet Långanäs 2019.

Under handlingsgranskningen noterade JO:s medarbetare att ungdomshemmet lex Sarah-anmält en händelse under 2018 då en behandlingsassistent kontaktat en intagen flicka på sociala medier och skickat bilder med sexuellt innehåll till henne. Under punkt 7 i rapporten återkommer vi till detta fall och hur SiS agerade.

Att endast ha upptäckt ett enda fall av sexuella övergrepp eller trakasserier under nästan fem års tid är anmärkningsvärt. Mot bakgrund av de vittnesmål, domar och anmälningar som vi tagit del av har vi anledning att tro att JO inte fångar upp förekomsten av sexuella övergrepp och trakasserier.

7. Statens institutionsstyrelse

Vi har i samtal med personal på SiS huvudkontor, institutionschefer och behandlingsspersonal samlat relevanta uppgifter kring hur myndigheten arbetar mot sexuella övergrepp och trakasserier.

SiS beviljar varje år miljoner kronor för diverse forskningsprojekt som inriktar sig på placerade unga. Bland annat har det forskats på ungdomarnas delaktighet i behandling. SiS har även kartlagt suicidförsök som gjorts på SiS-hem.

Det finns dock ingen forskning, sammanställning eller kartläggning över sexuella övergrepp och trakasserier på SiS-hemmen.

I ADAD utskrivningsintervju får de unga som skrivs ut från SiS svara på frågor om hur de upplevt sin tid på institutionen. I intervjun ställs frågor om upplevd trygghet, om hur man upplever personalen och så vidare, men inga specifika frågor om sexuella övergrepp eller trakasserier.

Det finns dock en viss medvetenhet från SiS sida kring frågor om övergrepp och "olämpligt beteende" (som man kallar det) från personal på SiS-hemmen. Varje nyanställd ska till exempel skriva under att denne tagit del av de etiska riktlinjerna som att man till exempel ej får ha en privat relation med en ungdom.

I SiS internutbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), som togs fram i samarbete med RFSU, benämns det faktum att personal inte ska vara privat gentemot ungdomar men samtidigt kunna prata om sex och sexualitet. Man betonar vikten av "professionella värderingar".

I framför allt flickornas trygghetsplaner (dokument kring hur ungdomar vill bli bemötta när de exempelvis är våldsamma eller vill skada sig själva) står det ibland att de inte vill att män ska hålla fast dem och så vidare. Då ska avdelningspersonal och avdelningsföreståndare försöka undvika att det blir så.

SiS personalansvarsnämnd, även kallad PAN, har till uppgift att pröva frågan om disciplinansvar när en anställd på ett ungdomshem har begått tjänstefel eller andra förseelser. Vi begär ut PAN-ärenden från SiS personalansvarsnämnd 2016-2019 och hittar fem ärenden som rör sexuella övergrepp eller sexuella trakasserier mot ungdomar.

Många ärenden rörande övergrepp på SiS-hem når inte PAN.

Vi pratar med en institutionschef som förklarar att detta beror på att chefen på den berörda institutionen ofta hanterar frågorna själv genom att personalen slutar självmant eller att dennes vikariat avslutas samtidigt som institutionen – beroende på vad som inträffat- kan polisanmäla, PAN-anmäla och lex Sara-rapportera händelsen. Det kan röra sig om olika former av icke önskvärt beteende eller att personal inte förhåller sig professionellt och yrkesmässigt till intagna ungdomar.

Institutionschefen vi pratar med berättar att tre medarbetare fått sluta på hens SiS-institution de senaste tre åren på grund av att man uppträtt ”gränslöst i förhållande till ungdomar på institutionen”. Ett fall rörde misstankar om att personalen haft sexuellt umgänge med en intagen, vilket polisanmälades. I två av fallen avslutades personalens timanställningar och i det tredje fallet valde personalen själv att sluta. Inget av dessa tre ärenden gick till PAN.

Med anledning av det fall som JO upptäckte, omnämnt tidigare i rapporten, där en behandlingsassistent på SiS ungdomshem Långanäs skickat sex-bilder till en intagen flicka, kontaktade vi SiS Personalansvarsnämnd för att se hur de agerade. Enligt SiS blev mannen inte av med sitt arbete utan jobbar kvar på SiS.

7.1 SiS-hemmens rutiner vid misstanke om övergrepp

Det finns rutiner för hur alla SiS institutioner ska agera vid misstanke om övergrepp där personal kan ha utsatt eller kränkt ungdomar. I rutinerna står bland annat att ledningen på SiS-hemmet ska tala med barnet eller ungdomen i fråga. SiS-institutionen ska också göra en Lex Sarah-anmälan och kan polisanmäla. Man ska även hjälpa den utsatta att anmäla till Polisen, IVO, JO, Barnombudsmannen eller vart de så önskar. Institutionen är även skyldig att berätta för socialtjänsten om den som misstänks utsatts är under 18 år.

7.2 Bristande rutiner

Vid samtal med ungdomarna som vittnar i denna rapport framgår att rutinerna inte alltid följs. En flicka vi pratar med säger att hon blev avskräckt från att berätta om övergrepp hon utsatts för då en flicka på avdelningen berättat om ett övergrepp för en personal hon litat på. Personalen ska då ha ringt socialtjänsten och hävdade att flickan hallucinerade.

”Efter det så vågade man ju verkligen inte säga någonting till någon”.

En annan flicka berättar att en manlig personal inför henne själv och annan personal sagt att flickan i fråga hade en dildo i hjärnan och ingenting annat.

”Ingen ifrågasatte honom”.

En tre tredje flicka som utsatts för sexuella trakasserier av en personal säger:

”När man nämner det till chefen, så känns det inte som att de lyssnar alls, ens ord är ingenting emot personalens ord”.

Även i IVO-anmälningar framgår att personalen brister i rutinerna. En verksamhetsutvecklare larmar om att chefen på ett SiS-hem tycker att det ”anmäls för mycket”.

Det framgår av våra vittnesmål att ungdomarna inte alltid blir lyssnade på av personal. De upplever en vanmakt och att personal inte reagerar alls eller anser att deras berättelser är otrovärdiga.

Vi vet också att det finns personal som lyssnar och tar berättelser på allvar. Våra ungdomar vittnar om att det finns personal som de litat på och som lyssnar. I domarna vi läst kommer avgörande vittnesmål till stöd för brottsoffren från personal som reagerat på flickornas berättelser, uppträdande och mående efter de påstådda övergreppen.

8. Avslutande kommentar och förslag

Varje övergrepp och fall av sexuella trakasserier som sker på SiS-hem är ett för mycket. Att döma av vad våra ungdomar berättat för oss och de anmälningar som görs varje år utan att det leder till någon förändring eller dom tror vi att mörkertalet är stort. Bland våra ungdomar är det bara en som gjort en polisanmälan, några har försökt ta upp vad som skett med personal de litat på men upplevt att inget har hänt.

8.1 Få anmäler sexualbrott

Vi vet att anmälningsgraden gällande sexuella övergrepp är låg i Sverige generellt. Den [Nationella trygghetsundersökningen \(NTU\)](#) visar att 6,0 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018, vilket skulle motsvara cirka 482 000 personer. Samma år anmäldes dock enbart omkring 22 500 sexualbrott enligt BRÅ.

8.2 SiS-placerade unga extra utsatta

Målgruppen pojkar och flickor i samhällets tvångsvård är en extra utsatt och känslig grupp. Vår erfarenhet av att arbeta med dessa unga visar att de ofta upplever sig missförstådda, maktlösa och att ingen tar deras ord på allvar. Detta kan givetvis utnyttjas av illasinnade vuxna.

8.3 Förslag på förändringar

Berörda myndigheter som Statens institutionsstyrelse, Inspektionen för vård och omsorg och Justitieombudsmannen kan bli bättre i sitt arbete att upptäcka och förebygga sexuella övergrepp och trakasserier.

Nedan listar vi ett antal förslag på förbättringar som vi utarbetat tillsammans med våra ungdomar som vittnat i denna rapport.

Statens institutionsstyrelse (SiS)

- Förövare finns där barn och unga finns. Också inom SiS. Man måste arbeta mer aktivt med ett förebyggande arbete på sina institutioner och höja medvetenheten om sexuella övergrepp och kränkningar.
- Sexuella övergrepp, trakasserier etcetera måste lyftas fram betydligt mer explicit i riktlinjer och utbildningar inom SiS. Det räcker inte att betona vikten av ”professionella värderingar” eller att man inte ska ha ”privata relationer”. Man behöver vara tydlig med att en sexuell relation är en potentiellt brottslig handling som alltid leder till polisanmälan och avsked.

- Ta ungdomars vittnesmål om övergrepp och trakasserier på största allvar.
- Utbilda all personal kring sexuella övergrepp och traumamedvetenhet.
- Var medveten om att även pojkar utsätts.
- Anställ personal som är utbildad för att arbeta med ungdomar inom tvångsvården. Många behandlingsassistenter på SiS saknar eftergymnasial utbildning. Många har ingen erfarenhet överhuvudtaget av att arbeta med utsatta unga. Därför saknas exempelvis kunskap om att arbeta med flickor som tidigare i livet utsatts för sexuella övergrepp med allt vad det innebär av trauman och svårigheter att ha positiva relationer med män.
- På flickavdelningar, där många har en bakgrund av övergrepp, bör det arbeta mestadels kvinnlig personal.
- Lyssna på och respektera de tjejer som inte vill att manlig personal arbetar med dem.
- Se till att personalen på avdelningarna följer de rutiner som redan finns. Till exempel gällande visitationer där ungdomen har rätt att önska vilken personal som ska utföra detta.
- På vissa SiS-hem behövs ett bättre och synligare ledarskap. Cheferna borde vara utmer i verksamheterna. Då finns bättre möjligheter för personal som säger ifrån vid missförhållanden att få stöd och uppbackning. Idag kan personal som vågar säga ifrån bli straffade och utfrysta av personalgruppen.
- Övergrepp sker när personal är ensam med ungdom. Se därför över rutiner kring utevistelser, permissioner, vård i enskildhet och så vidare.
- I utskrivningsintervjun, ADAD ut, som SiS gör bör frågan om sexuella övergrepp och trakasserier tas upp.
- För att få en bättre överblick när det gäller sexuella övergrepp och trakasserier bör SiS sammanställa alla anmälningar som görs varje år. Liknande den sammanställning man gjort om suicidförsök.
- SiS bör initiera forskning om sexuella övergrepp och trakasserier i vårdmiljön.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

- Vår erfarenhet av att arbeta med dessa unga visar att många av dem vill berätta om saker de utsatts för. Men detta måste ske i en trygg miljö utan närvarande personal och man måste också våga ställa frågor till de unga. IVO bör med andra ord se över sina rutiner för hur tillsyner på SiS ungdomshem går till. Kanske bör inspektörerna utbildas i att prata med unga om svåra ämnen som övergrepp.

- Idag får de flesta SiS-institutionerna enbart ett besök av IVO under ett år. IVO bör göra fler tillsyner per år. Ett besök var tredje månad vore bra då en placerad ungdom vanligtvis är på SiS i tre till sex månader.
- Under besök på institutionerna bör frågor kring sexuella övergrepp och trakasserier tas upp med placerade unga. Om inga frågor ställs blir det svårt att få utsatta unga att prata om detta.
- Idag går det inte att söka på anmälningar som gjorts till IVO som handlar om sexuella övergrepp och liknande. IVO bör kategorisera alla anmälningar som har med sexuella trakasserier och övergrepp och göra detta sökbart för att det ska bli lättare att få en överblick av hur många anmälningar som görs varje år.

Justitieombudsmannen (JO)

- Under Ocpat-inspektionerna bör frågor om sexuella övergrepp och trakasserier tas upp med placerade unga. Om inga frågor ställs blir det svårt att få utsatta unga att prata om detta.

För frågor om rapporten, kontakta:

Olle Eriksson, *projektledare Ung inlåst.*

Mobil: 0700921467

Mejl: olle.eriksson@skyddsvarnet.se

För frågor om Skyddsvärnet och Ung inlåst, kontakta:

Nilla Helgesson, *VD Skyddsvärnet.*

Mobil: 0705861361

Mejl: nilla.helgesson@skyddsvarnet.se

Tack:

Maria A Vogel, *filosofie doktor och biträdande lektor i socialt arbete vid Stockholms universitet*

Calle Brunell, *legitimerad psykolog verksam vid Barnahus i Stockholm*

Johan Holmdahl, *projektchef Skyddsvärnet*

Nilla Helgesson, *VD Skyddsvärnet*

Rebecca Hagman, *kommunikationsansvarig Skyddsvärnet*

Mats Runvall, *formgivare*